



131225 Juldagen, tredje årgången Simon Johansson

Var bor Gud?

Rävarna har lyor...men människosonen då, var skall han bo? De är faktiskt Jesu egna ord. Var i universum bor Gud egentligen? Många har slitit sitt hår för att försöka förstå just det. Var finns Gud egentligen? Människan har under lång tid och inte minst de senaste 500 åren försökt att bilda sig en uppfattning om hur världen faktiskt förhåller sig. Naturvetenskapen har gjort stora framsteg, först motarbetad men senare applåderad av just oss, Kyrkan. Även om vetenskapen inte egentligen har som syfte att försöka förstå eller lokalisera Gud, ofta är man neutral eller rent negativt inställd till just Gud, så är det ändå ett sökande efter sanning och efter Gud, för Gud är sanningen.

Det går inte att undgå, det är jul och det har det varit ganska länge nu, staden är upplyst, men också stilla har stannat av. I år blev det ingen vit jul? I varje fall inte ännu? Men många av oss har ändå bekantat oss med det som hör julen till, maten, presenterna, ljusen musiken. Advent, Lucia och jul är en tradition som har fått stark fäste här uppe i norr, starkare än många andra av årets högtider. Kanske är det just tidpunkten på året som gjort det, en annars så mörk och dyster tid på året får en annan ton en annan färg, en annan prägel, blir upplyst av ljuset. Kanske det också får åtminstone vissa av oss innebära lite mer lugn och ro, gemenskap o.s.v. medan det för andra är en helg som man av olika skäl helst skulle slippa.

Julkrubban här i kyrkan framför altaret får också vara en påminnelse om Guds konkreta närvaro här och nu hos oss. Kanske vi redan hört julberättelsen flera gånger i jul men idag får vi stanna upp inför den igen. I den finns en brygga mellan det stora och det lilla, mellan det ogreppbara och det konkreta i änglarnas hälsning: *Ära åt Gud i höjden och frid på jorden åt människor som han älskar.*

Herdarna var de som först nås av nyheten. Enkla människor i samhällets marginal. Vad i all värden? De måste blivit förvånade, i alla fall skulle jag blivit det. De hade inte alls förväntat sig det här just nu, drömde de? Änglavarelser? Och kanske hade vi reagerat på samma sätt, med häpnad, rädsla, tvivel. Kan man tro på det här som julens berättelse försöker förmedla? Är det inte lite väl naivt? Skulle vi trott och kan vi tro? Vi är nog lika förbryllade som herdarna många gånger – är det verkligen sant eller drömmer vi? Vi får inte ihop det rent intellektuellt, hur kan Gud som bor i hela universum bli ett litet barn? Och kanske det också känns lite påträngande, kan Gud verkligen komma så nära?

Gud får en boning, enligt Justinus var det i en grotta, det som fungerade som ett stall. Frågan som Jesus själv ställer som vuxen om var han egentligen hör hemma hos Gud eller i världen. Rävarna har lyor, men människosonen var skall han bo? Den frågan får ett svar när herdarna omtumlade och omtöcknade går bort till stallet för att själva se. Nu blir inte längre bara något e hört, tänk eller kanske rent av värjt sig för. Nu ser de själva, de ser själva barnet. Även om de allra flesta av oss med glädje firar jul så är det ju klart att vi också funderar en smula - har det här verkligen hänt och är det sant. Även om de nyanserade och detaljerade beskrivningarna av vår frälsare Jesus Kristi födelse talar för att det måste vara sant går det naturligtvis inte att bevisa i strikt vetenskaplig mening, för det finns det för många frågetecken.



Men har vi följt med och sett, betraktat barnet i krubban kanske det kan vara nog. När vi får se och beröras formas också vårt tack och vår bön. Barn berör oss ofta på olika sätt påminner oss om det livet var för oss själva en gång, men som vi ibland förlorat. i R S Thomas har försökt att sätta ord på var som är unikt med barn och vad barnen har som inte alltid vuxna har i dikten – barnens sång

*Vi lever i vår egen värld som är för liten att krypa in i, ens på händer eller knän,
de vuxnas vanliga knep. Även om ni kikar eller snokar med era kritiska ögon och
lyssnar i smyg, till allt vårt prat, hittar ni aldrig till mitten där vi dansar och leker.*

Poängen i R S Thomas dikt är att vuxna aldrig fullt ut kan förstå barn hur gärna vi vill. Vi kan lättare förstå barn genom att försöka erinra oss hur det var när vi själva var barn. Men också bevara barnet i positiv bemärkelse inom oss, låta glädjen och lekfullheten finnas och utvecklas också så vuxna. Kanske är det likadant med inkarnationen, ska Gud verkligen komma nära, bli begriplig, vara på vår nivå måste han komma ner själv till oss. Vi kan heller aldrig fullt ut förstå Gud om inte Gud kommer riktigt nära, blir som oss, föds in i vår värld. Det var det som var erfarenheten bakom en hundraårig strid som i början av 300 – talet mynnade ut i vår trosbekännelse. Athansios, teolog och biskop skriver: *Om inte Gud blivit människa skulle vi aldrig nå fram till honom.* Eller med andra ord. Det stora är inte hur stor Gud blir utan hur liten Gud blir, hur nära han kan komma. Det är där det avgörs, inkarnationen – Guds människoblivande är alltså helt nödvändigt för oss och för vår salighets skull.

Men ändå är det så svårt ibland att låta den verkligheten påverka oss, det blir ibland en hemlighet, inlindad, lite oåtkomlig. Gud tränger sig inte på utan får ibland vara inlindad, för att vi själva skall få möjlighet att ta bort lindorna, upptäcka vem han är. Livet är skört och när Gud blir människa delar han också den sidan av livet, livets skörhet, lika ömtåligt som livet själv är också Gud för oss. i alla är, formade av de sprickor som skymtar i den ibland allt för

Krubban som också är matplatsen för djuren blir hans födelseplats - där Gud får bo. Enkelt, nästan banalt kanske, men samtidigt rymmer det en djup hemlighet. Längre fram är han inte längre lika inlindad och heller inte lika ofarlig för Status quo. Matplatsen för den som själv är livets bröd, den som själv en gång skall ge sitt liv för att världen skall leva för att skapelsen skall leva. I julen är han hos oss och för oss, närmare än vi tror, närmare än vårt eget hjärta. Gud har kommit nära i det lilla barnet, tröskeln har sänkts betydligt.

God Jul!